

Verkennend natuuronderzoek Bientje, Nederweert

Oriënterend natuuronderzoek in het kader van
de wet- en regelgeving voor natuur

Verantwoording

Titel Verkennend natuuronderzoek Bientje,
Nederweert
Projectnummer: 51001318 / 369257
Klant: Waterschap Limburg
Referentienummer NL21-648800269-7499
Versie: C1

Datum: 18-10-2021

Auteur
E-mailadres

Gecontroleerd door
Paraaf gecontroleerd

Goedgekeurd door
Paraaf goedgekeurd

Document referentie: https://swecogroup.sharepoint.com/sites/nl-post_archive/secretariaat/nl21-648800269-7499.docx

Inhoudsopgave

Verantwoording.....	2
1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding.....	4
1.2 Kader van het onderzoek	4
1.3 Ligging en beschrijving plangebied	4
1.4 Voorgenomen ingreep.....	4
2 Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden	6
2.1 Toetsingskader	6
2.2 Inventarisatie	6
2.3 Analyse en toetsing mogelijke effecten	7
2.4 Conclusie.....	8
3 Wet natuurbescherming: soortenbescherming	9
3.1 Toetsingskader	9
3.2 Methode.....	10
3.3 Resultaten	11
3.3.1 Planten	11
3.3.2 Vleermuizen.....	11
3.3.3 Vogels.....	12
3.3.4 Overige zoogdieren	13
3.3.5 Amfibieën en reptielen.....	14
3.3.6 Vissen.....	15
3.3.7 Ongewervelden	15
4 Provinciaal natuurbeleid	16
4.1 Toetsingskader	16
4.2 Inventarisatie	17
4.3 Analyse en toetsing van mogelijke effecten	17
4.4 Conclusie.....	17
5 Conclusies en aanbevelingen	18
5.1 Natura 2000.....	18
5.2 Soortenbescherming	18
5.3 Provinciaal beleid	18

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De duiker waarmee de watergang Bientje is verbonden met de afvoerleiding Noordervaart is relatief hoog gelegen waardoor er opstuwung plaatsvindt. Dit vormt een knelpunt voor de afvoer van water, wat resulteert in overlast voor de omgeving in de vorm van overstromingen. Om deze reden dient de watergang aangepast te worden. De werkzaamheden hebben mogelijk negatieve effecten op beschermde soorten of (natuur)gebieden. Om een beeld te kunnen vormen van de mogelijk aanwezige beschermde natuurwaarden en de effecten hierop is voorliggend verkennend natuuronderzoek uitgevoerd door Sweco Nederland B.V.

1.2 Kader van het onderzoek

We toetsen de voorgenomen werkzaamheden aan de wet- en regelgeving voor natuur binnen de volgende kaders:

- Wet natuurbescherming:
 - Natura 2000-gebieden;
 - Soorten.
- Natuurnetwerk Nederland (NNN) en eventueel provinciaal beschermde gebieden buiten het NNN.

Het verkennend onderzoek is erop gericht om een eerste inzicht te krijgen in de mogelijke effecten van het plan op de beschermde natuurwaarden in en om het plangebied. Toetsing heeft plaatsgevonden op de beschermde Natura 2000-gebieden, beschermde soorten en op de natuurbeleidskaders. In het rapport worden de mogelijke vervolgstappen besproken die eventueel moeten worden genomen met betrekking tot aanvullend veldonderzoek, nader effectonderzoek en nadere procedures.

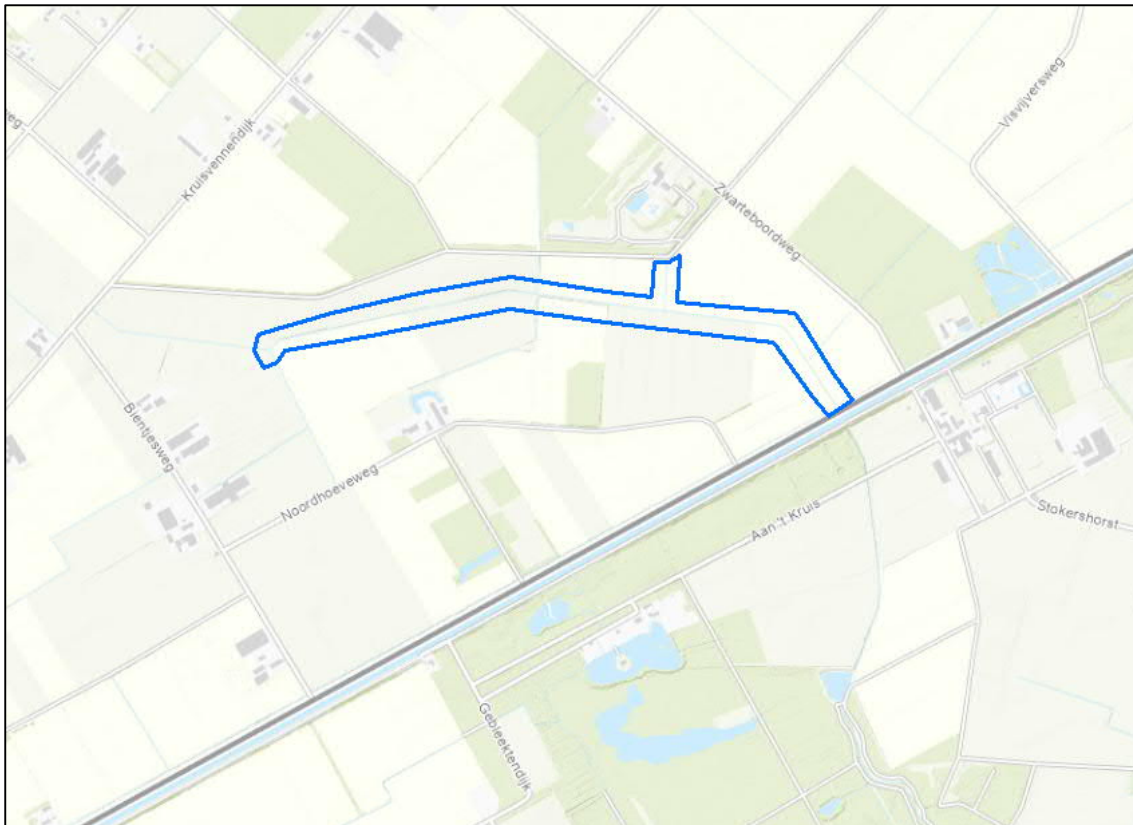
1.3 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied betreft een watergang genaamd Bientje, gelegen ten zuiden van de Bientjesrandweg en Zwarteboordweg, en ten noorden van de Noordhoeveweg, te Nederweert, provincie Limburg. Middels een duiker onder de Noordervaart watert het Bientje af naar de Neerpeelbeek. Langs de Bientjesrandweg staat een bomenrij. De oevers van het plangebied zijn relatief steil (1:1 – 1:1,5) en begroeid met algemene, korte gras- en kruidensoorten. De watergang liggen ten midden van agrarisch gebied. De ligging en een globale impressie van het plangebied is weergegeven in figuren 1.1 en 1.2.

1.4 Voorgenomen ingreep

Er is aanhoudende wateroverlast voor omwonenden bij heftige regenval. Dit komt doordat Bientje niet goed afwatert. Om deze reden worden de duikers in de watergang vervangen en wordt de stuw bij de Venloseweg verwijderd. Daarnaast worden op sommige plekken de berm opgehoogd.

Omdat het doel van de maatregelen is de afwatering van de watergang te verbeteren, is dit een ingreep in het kader van bestendig beheer en onderhoud.

Figuur 1.1 Ligging van het plangebied (blauw omkaderd)

Figuur 1.2 Globale impressie van het plangebied

2 Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden

2.1 Toetsingskader

Bescherming van Natura 2000-gebieden vindt plaats op grond van de Wet natuurbescherming (Wnb). Onder Natura 2000-gebieden vallen de gebieden die op grond van de Europese Vogelrichtlijn en/of Habitatrichtlijn zijn aangewezen. De essentie van het beschermingsregime voor deze gebieden is dat de duurzame instandhouding van soorten en habitats binnen de Europese Unie wordt gewaarborgd. Daarbij zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd voor natuurlijke habitats en/of soorten. Dit kunnen behoudsdoelstellingen zijn voor habitats en leefgebieden van soorten die zich al op het gewenste niveau (kwalitatief en kwantitatief) bevinden of uitbreidings- respectievelijk verbeterdoelstellingen voor habitats en leefgebieden van soorten die zich nog niet op het gewenste niveau bevinden.

Om dit toetsbaar te maken, kent de Wnb een goedkeuringsvereiste voor plannen die significante gevolgen voor de betreffende gebieden zouden kunnen hebben (artikel 2.7, eerste lid, Wnb) en een vergunningsplicht voor projecten en andere handelingen die (significant) negatieve gevolgen voor de betreffende gebieden zouden kunnen hebben (artikel 2.7, tweede lid, Wnb).

De Wet stikstofreductie en natuurverbetering voorziet sinds 1 juli jl. in een partiële vrijstelling van de vergunningplicht voor stikstofemissies afkomstig van bouw- en sloopwerkzaamheden. De aanlegfase kan vanaf die datum buiten beschouwing gelaten worden voor de beoordeling van de vergunningplicht. De goedkeuring of de vergunning met betrekking tot stikstof emissies in de gebruiksfase wordt alleen verleend wanneer voldoende zeker is dat de instandhoudingsdoelstellingen voor het betreffende Natura 2000-gebied niet in het geding zijn. Wanneer significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden op grond van een passende beoordeling niet kunnen worden uitgesloten, kan alleen goedkeuring aan het plan of een vergunning voor het project worden verleend, indien de ADC-toets met succes doorlopen kan worden (artikel 2.8, vierde lid, Wnb). Dat betekent dat het project nodig is omwille van een dwingende reden van groot openbaar belang, er geen alternatief mag zijn met minder grote effecten op Natura 2000 en de nodige compenserende maatregelen worden getroffen.

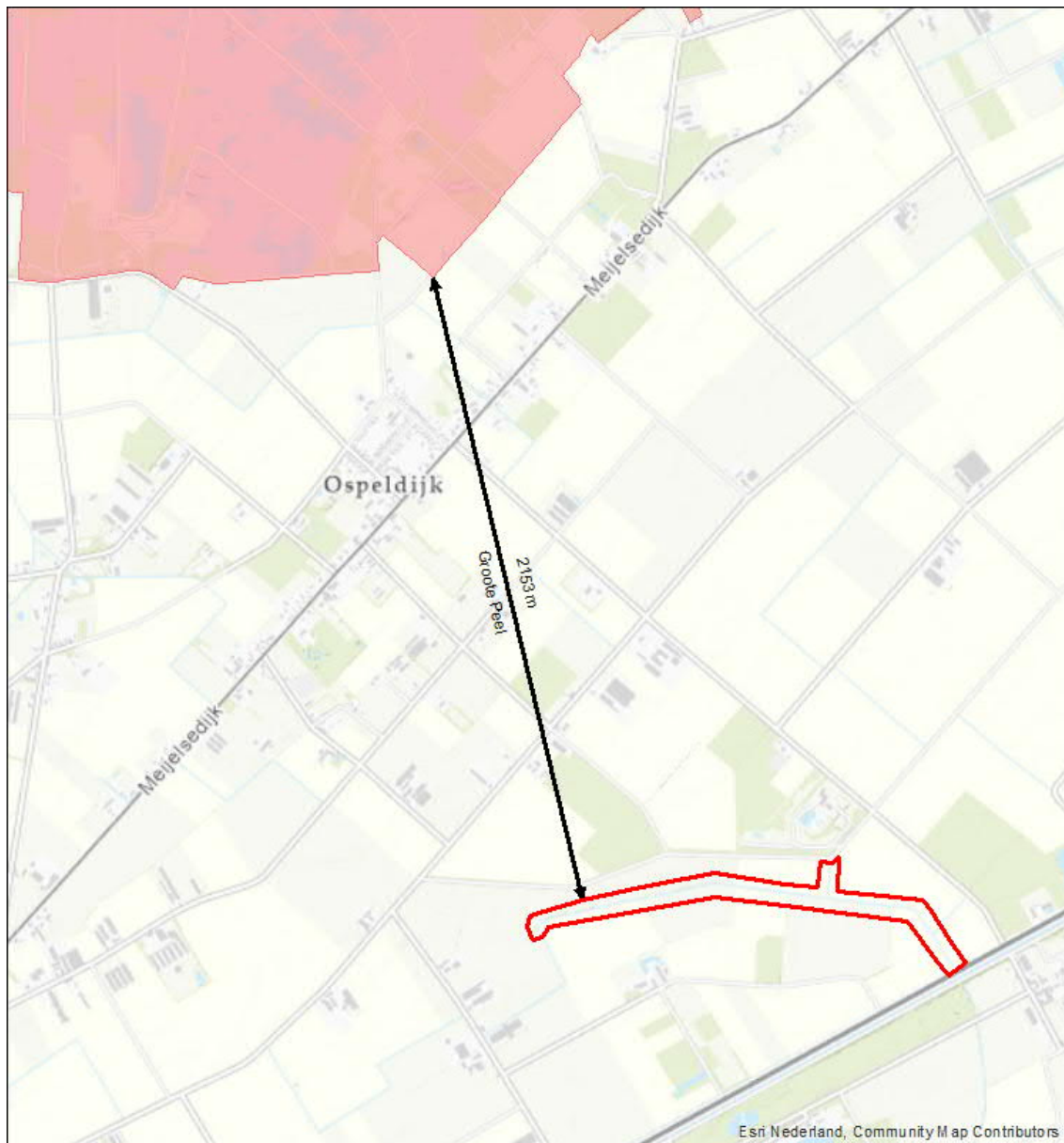
In de navolgende paragrafen is beoordeeld of er effecten op kunnen treden op Natura 2000-gebieden en zo ja, wat de benodigde vervolgstappen zijn.

2.2 Inventarisatie

Voor de inventarisatie van Natura 2000-gebieden is gebruik gemaakt van de Natura 2000-gebiedenkaart op PDOK, beschikbaar via het Nationaal Georegister. Hieruit blijkt dat het Natura 2000-gebied 'Groote Peel' het meest nabij gelegen Natura 2000-gebied is dat zich op circa 2,1 kilometer afstand van het plangebied bevindt (figuur 2.1). Alle Natura 2000-gebieden binnen een afstand van 10 kilometer van het plangebied zijn weergegeven in tabel 2.1. Overige Natura 2000-gebieden liggen op meer dan 10 kilometer afstand en zijn gelet op de aanzienlijke afstand in de voorliggende toetsing buiten beschouwing gelaten, omdat eventuele directe effecten, of effecten als gevolg van een toename in stikstofdepositie, niet tot deze afstand zullen reiken.

Tabel 2.1 Afstanden van omliggende Natura 2000-gebieden tot het plangebied

Natura 2000-gebied	Afstand tot plangebied (kilometer)
Groote Peel	2,1
Sarsven en De Banen	3,7
Deurnsche Peel & Mariapeel	7,4
Leudal	7,8
Weerter- en Budelerbergen & Ringselven	8,0

Figuur 2.1 Ligging van het plangebied (rood omkaderd) ten opzichte van het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied (rood gearceerd)

2.3 Analyse en toetsing mogelijke effecten

Het plangebied ligt niet binnen de begrenzing van Natura 2000-gebieden en vormt ook geen leefgebied voor kwalificerende Habitat- en/of Vogelrichtlijnsoorten van nabijgelegen Natura 2000-gebieden. De Habitat- en Vogelrichtlijnsoorten waarvoor de nabijgelegen gebieden zijn aangewezen, hebben tevens geen ecologische relatie met het plangebied. Van een (indirect) oppervlakteverlies van leefgebied van kwalificerende soorten in of buiten Natura 2000-gebieden is derhalve geen sprake.

Effecten, zoals verdroging, vernatting, optische-, licht- en geluidsverstoring dan wel overige directe effectindicatoren reiken slechts tot maximaal enkele honderden meters ver. Vanwege de afstand tot de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden (tabel 2.1) zijn effecten hiervan op Natura 2000-gebieden op voorhand uit te sluiten.

Bij de uitvoering van de werkzaamheden zal gebruik worden gemaakt van een nog nader te bepalen inzet van mobiele werktuigen, hetgeen gepaard gaat met stikstofemissie. Deze emissie kan zich vrij gemakkelijk via de lucht over grotere afstand verplaatsen en zodoende een toename in stikstofdepositie veroorzaken op de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden.

Stikstofdepositie als gevolg van de inzet van werktuigen is naar verwachting verwaarloosbaar, gezien de kleinschalige en kortdurende aard van de werkzaamheden en de relatief grote afstand tot het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied. Deze verwachting dient echter te worden gestaafd middels een stikstofdepositieberekening.

2.4 Conclusie

Gelet op de relatief grote afstand tot nabijgelegen Natura 2000-gebieden en de zeer beperkt optredende effecten zijn directe effecten, zoals verdroging, vernatting, optische-, licht- en geluidsverstoring, op voorhand uitgesloten. Hierdoor is er geen noodzaak tot een nadere beschouwing op deze effectindicatoren.

De werkzaamheden zijn kleinschalig en tijdelijk van aard, waardoor effecten als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling (door de inzet van werktuig) naar verwachting niet zullen leiden tot (significant) negatieve effecten in de vorm van verzuring en vermisting als gevolg van een permanente toename van stikstofdepositie. Echter dient een stikstofdepositieberekening uitgevoerd te worden om deze verwachting te bevestigen.

3 Wet natuurbescherming: soortenbescherming

3.1 Toetsingskader

In de Wet natuurbescherming (Wnb) is de soortenbescherming in Nederland geregeld. Hierbij worden drie verschillende beschermingsregimes gehanteerd met verschillende verbodsbepalingen:

Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v.)

- Lid 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
- Lid 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Lid 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
- Lid 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
- Lid 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5 e.v.)

- Lid 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- Lid 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- Lid 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- Lid 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
- Lid 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Andere Soorten (artikel 3.10 e.v.)

- Lid 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - Onderdeel a) in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen.
 - Onderdeel b) de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - Onderdeel c) vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voor *Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijnsoorten* geldt dat voortplantings- en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet opzettelijk verstoord of vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet opzettelijk) mogen worden gedood of verwond. In gebruik zijnde nesten van vogels zijn te allen tijde gedurende het broedseizoen beschermd.

Van een aantal vogelsoorten geniet de vaste rust- en verblijfplaats een aanvullende, jaarronde bescherming. Deze soorten worden genoemd in een beleidsdocument dat onder de Flora- en faunawet is opgesteld. Hierin worden nesten van bepaalde soorten ingeschaald van categorie 1 t/m 4, waarvan categorie 4 nesten enkel beschermd zijn als er onvoldoende alternatieven zijn¹.

¹ Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep (Dienst Regelingen, brief 26 augustus 2009, kenmerk ffw2009.corr.046) te downloaden van de website van het Ministerie van EL&I.

Ook onder de Wet natuurbescherming is eerdergenoemde lijst van kracht, maar provincies hebben de mogelijkheid deze aan te passen. Voor Limburg geldt daarom een afwijkende lijst en worden categorie 1 t/m 3 soorten gehanteerd².

Voor *Andere soorten* geldt dat voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet (opzettelijk) vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet (opzettelijk) mogen worden gedood of verwond. Verbodsbepalingen ten aanzien van de verstoring zijn niet van toepassing op deze soorten. Ten aanzien van de andere beschermde soorten geldt dat het bevoegd gezag (provincies c.q. ministerie van LNV) de vrijheid hebben om soorten binnen deze categorie vrij te stellen van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 Wet Natuurbescherming.

Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld en de voorgenomen activiteiten strijdig zijn met de bepalingen in de Wnb geldt een ontheffingsplicht. Een ontheffing kan alleen worden verleend, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor vogels geldt in afwijking hierop dat voor verstoring geen ontheffing nodig is, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Het is mogelijk om ten aanzien van Andere soorten te werken volgens een goedgekeurde gedragscode die is afgestemd op de Wnb, mits de voorgenomen activiteit als zodanig in de gedragscode is beschreven. Er is dan geen ontheffing nodig.

In provincie Limburg geldt voor ruimtelijke ingrepen een vrijstelling voor soorten uit de soortgroepen zoogdieren (*aardmuis, bosmuis, bunzing, dwergmuis, dwergspitsmuis, eekhoorn*³, *egel, gewone bosspitsmuis, haas, hermelijn, huisspitsmuis, konijn, ondergrondse woelmuis, ree, rosse woelmuis, steenmarter*⁴, *tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, vos, wezel en woelrat*), reptielen (*hazelworm*⁵ en *levendbarende hagedis*⁶ en amfibieën (*bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en bastaardkikker*).

Zorgplicht (artikel 1.11)

- Lid 1) Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
- Lid 2) De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - onderdeel a) dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - onderdeel b) indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - onderdeel c) voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

3.2 Methode

De inventarisatie betreft een onderzoek naar de actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten in het plangebied. Hierbij maken we onderscheid tussen het bronnenonderzoek en een oriënterend veldbezoek. Op basis hiervan volgt een habitatgeschiktheidsbeoordeling.

Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te verkrijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten in het plangebied en omgeving. Hiervoor zijn onder andere landelijke (digitale) verspreidings-atlassen (waaronder de NDFF-Verspreidingsatlas (www.verspreidingsatlas.nl)), regionale verspreidingsatlassen en, wanneer beschikbaar, voorgaande onderzoeken geraadpleegd. Ook is data direct uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) gebruikt van de afgelopen 5 jaar.

² Provincie Limburg. 2017. Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wet natuurbescherming in Limburg. Provinciaal blad nummer 5634. Te downloaden via de website van de provincie Limburg.

³ Vrijgesteld van maart t/m april en juli t/m november

⁴ Vrijgesteld van half augustus t/m februari

⁵ Vrijgesteld van juli t/m september

⁶ Vrijgesteld van half augustus t/m half oktober

Habitatgeschiktheidsbeoordeling

Op basis van een oriënterend veldbezoek is de geschiktheid van biotopen voor beschermde soorten beoordeeld. Deze beoordeling brengt samen met het bronnenonderzoek de beschermde soorten(groepen) in beeld die in het plangebied (kunnen) voorkomen. Het veldbezoek heeft plaats gevonden op 4 oktober 2021 door deskundig ecooloog van Sweco.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Op basis van het bronnenonderzoek en de habitatgeschiktheidsbeoordeling wordt een inschatting gemaakt in hoeverre de te verwachten soort(groepen) en/of het geschikte biotoop beïnvloed wordt door de voorgenomen activiteit. Hieruit wordt duidelijk voor welke soort(groepen) er nader (veld)onderzoek en eventueel het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Wnb aan de orde is. Het onderzoek beperkt zich tot op grond van de Wnb beschermde planten- en diersoorten. Niet-beschermde Rode lijstsoorten die in het plangebied (kunnen) voorkomen, zoals diverse soorten paddenstoelen en vaatplanten, worden niet in het onderzoek betrokken omdat deze soorten niet relevant zijn voor toetsing aan de Wnb. Zij kunnen echter wel worden benoemd ten behoeve van bovenwettelijke maatregelen.

3.3 Resultaten

3.3.1 Planten

Actueel en potentieel voorkomende soorten

Uit bestaande gegevens ontbreken waarnemingen van planten die beschermd zijn conform de Wet natuurbescherming binnen en in de omgeving van het plangebied.

Het plangebied bestaat uit een voedselrijke watergang ten midden van agrarisch gebied, waarvan de oevers zijn begroeid met algemeen voorkomende grassen en (ruigte)kruiden. Beschermde planten betreffen veelal (zeer) zeldzame soorten die doorgaans specifieke habitateisen aan hun groeiplaats stellen, gekenmerkt door een gering verspreidingsgebied. De aanwezige soorten zijn kenmerkend voor een voedselrijke ondergrond, hetgeen ongeschikt is voor beschermde flora.

Effectanalyse

Op basis van het ontbreken van bekende verspreidingsgegevens en geschikte groeiplaatsen binnen het plangebied kan het voorkomen van beschermde flora op voorhand worden uitgesloten.

3.3.2 Vleermuizen

Actueel en potentieel voorkomende soorten

Uit bestaande gegevens blijkt het voorkomen van de gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en gewone dwergvleermuis in de omgeving van het plangebied. Onder de Wet natuurbescherming zijn alle vleermuissoorten strikt beschermd conform bijlage IV van de Habitatrictlijn (artikel 3.5 Wnb).

Vleermuizen maken -soortafhankelijk- gebruik van onder andere oude bomen met gaten en spleten in bosgebied als vaste rust- en voortplantingsplaats. Gewone grootoorvleermuis is een soort die zijn verblijfplaats in zowel bomen als bebouwing kan hebben. Verspreid door de omgeving van het plangebied, zijn bomenlanen en bosjes aanwezig welke van zodanige omvang en hoogte zijn dat zij mogelijk beschikken over geschikte holtes voor vleermuizen. Deze vallen echter buiten de scope van de voorgenomen ontwikkeling.

Gebouwbewonende soorten kunnen verblijfplaatsen hebben in onder andere spouwmuren of onder dakpannen, mits deze over geschikt microklimaat beschikken. Binnen het plangebied zijn geen structuren aanwezig die aan deze biotoopeisen voldoen.

Vleermuizen maken gebruik van lijnvormige structuren en elementen in het landschap als vliegroutes, zoals bijvoorbeeld bomenlanen, houtwallen en watergangen. Met name voor het verbinden van foerageergebieden met verblijfplaatsen zijn deze elementen van belang. De bomenlanen in de omgeving van het plangebied hebben mogelijk een functie als vliegroute. Er is echter geen kap van bomen voorzien, waardoor deze door de werkzaamheden niet in het geding komen. Mogelijk heeft de watergang zelf ook een functie als vliegroute. Daarnaast zijn tevens voldoende alternatieve vliegroutes aanwezig.

Gedurende de werkzaamheden kunnen vleermuizen namelijk uitwijken en gebruik maken van de aanwezige bomenlanen. Hierdoor zijn permanente, blijvende negatieve effecten op vleermuizen door de aantasting van de mogelijke vliegroute op voorhand uit te sluiten.

Ten slotte is het aannemelijk dat vleermuizen foerageren in de groenstructuren rondom het plangebied en/of boven het water. De omgeving van het plangebied bestaat uit landbouwgrond, welke doorgaans niet over de insectenrijkdom beschikt die vleermuizen behoeven. Echter zijn in de omgeving van het plangebied een visvijver en verschillende houtopstanden aanwezig met een halfhoge, opgaande (ruigte)zoom, hetgeen geschikt (jacht)biotoop vormt voor vleermuizen. Deze vallen echter buiten de scope van de voorgenomen ingreep. Voor in het gebied aanwezige vleermuizen wordt er dan ook geen belangrijk foerageergebied aangetast.

Effectanalyse

Een functie van het plangebied als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen is op voorhand uit te sluiten door het ontbreken van geschikte bebouwing binnen het plangebied.

De bomen(lanen) hebben mogelijk een functie als verblijfplaats voor boombewonende soorten en/of als vliegroute. Met de voorgenomen ingreep is echter geen kap van bomen voorzien en de (mogelijke) functie als vliegroute zal niet in het geding komen door de werkzaamheden aan de watergang.

De (mogelijke) functie van de watergang als vliegroute wordt slechts tijdelijk aangetast door de werkzaamheden, waarbij de vleermuizen kunnen uitwijken naar overige lijnvormige elementen binnen en in de omgeving van het plangebied.

Het plangebied zelf en de directe omgeving daarvan is matig geschikt als foerageergebied voor vleermuizen door het ontbreken van noemenswaardige arealen met (half)hoge ruigtes en de daarbij behorende insectenrijkdom. Een functie van het plangebied als essentieel foerageergebied is op voorhand uitgesloten.

3.3.3 Vogels

Actueel en potentieel voorkomende soorten

Uit bestaande gegevens komen diverse waarnemingen naar voren van vogels met een categorie 1 t/m 3 jaarrond beschermde nestplaats. We treffen in de omgeving waarnemingen aan van boerenzwaluw, boomvalk, bosuil, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, raaf, ransuil, roek, slechtvalk, torenvalk en wespendif (Vogelrichtlijnsoorten art. 3.1 Wnb).

De directe omgeving van het plangebied vormt geen geschikt broedbiotoop voor vogels zoals boomvalk, bosuil, havik, raaf, ransuil, en wespendif. Dit wordt namelijk globaal gevormd door loofbossen en gemengde bossen, met open plekken, heide, hoogvenen en graslandjes. Dit is hoofdzakelijk aanwezig binnen het Weerterbos, Kruisvennen en de Groote Peel, vanwaar de waarnemingen afkomstig zijn. Wel kan de omgeving van het plangebied fungeren als jachtbiotoop van deze soorten en kunnen zij daarom incidenteel (in de omgeving van) het plangebied voorkomen. Een essentiële functie hiervan is echter uitgesloten. Hetzelfde geldt voor de huismus, kerkuil en de boerenzwaluw welke met betrekking tot hun broedbiotoop gebonden zijn aan de boerderijen en woonkernen in de directe omgeving. Ook voor deze soorten ontbreekt geschikt broedbiotoop binnen het plangebied.

In het plangebied komt mogelijk grote gele kwikstaart voor, met een categorie 2 beschermde nestplaats. Deze soort komt voor, broedt en foerageert vrijwel uitsluitend langs de oevers van beken en rivieren die met loofbos of -bomen zijn omzoomd. Dit biotoop is aanwezig bij de Neerpeelbeek, maar niet in binnen het plangebied. Het plangebied is marginaal geschikt doordat deze niet met loofbos is omzoomd.

Er zijn binnen het plangebied geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen van eerder genoemde soorten, of overige soorten met een jaarrond beschermde nestplaats.

Effectanalyse

In (de directe omgeving van) het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten van categorie 1 t/m 3 soorten aanwezig of te verwachten. De directe omgeving van het plangebied kan een functie hebben als foerageergebied van roofvogels met hun nestplaats in het Weerterbos, de Kruisvennen of de Groote Peel. De werkzaamheden aan de watergang zullen echter geen significante (blijvende) negatieve effecten hebben op het foerageergebied.

Te allen tijde dient men rekening te houden met de aanwezigheid van algemeen voorkomende broedvogels tijdens het broedseizoen. Alle broedgevallen zijn beschermd tijdens het broedseizoen.

3.3.4 Overige zoogdieren

Actueel en potentieel voorkomende soorten

In de omgeving van het plangebied zijn enkele waarnemingen bekend van zoogdieren die beschermd zijn conform de Wet natuurbescherming. Het betreffen waarnemingen van bever en otter, (Habitatrichtlijn 3.5 Wnb), en bunzing, das, eekhoorn, hermelijn en wezel (Andere soorten art. 3.10 Wnb).

Het plangebied is beoordeeld op typische elementen en sporen die kunnen duiden op de aanwezigheid van rust- en voortplantingsplaatsen van, evenals geschikt biotoop voor, beschermde (niet vrijgestelde) soorten van de soortgroep overige zoogdieren. Het plangebied ligt op relatief korte afstand van de Goote Peel en het Weerterbos, welke geschikt habitat vormen voor eekhoorn, das en ree. Van de laatste soort zijn sporen aangetroffen langs de Bientjesrandweg. Dassen en kleinere marterachtigen met burchten en verblijfplaatsen in de Groote Peel, Weerterbos en mogelijk de visvijver kunnen in (de omgeving van) het plangebied foerageren. De watergang heeft iets verruigde oevers en in het omringend agrarisch landschap zijn waarnemingen bekend van verschillende muizen- en amfibieënsoorten. Ook zijn sporen aangetroffen van konijnen. Deze combinatie van voedselaanbod en geschikt biotoop maakt de watergang geschikt foerageergebied voor kleine marterachtigen. Echter, met de ingreep wordt deze mogelijke functie van de watergang als foerageergebied slechts niet blijvend aangetast. De ingreep is namelijk tijdelijk en vegetatie zal zich weer herstellen.

Er zijn verschillende waarnemingen van bever bekend in de nabijgelegen visvijver. Mogelijk is hier een burcht aanwezig, en naar alle waarschijnlijkheid maakt de soort gebruik van de watergangen om zich vanuit hier naar het omliggende landbouwgebied te begeven om hier te foerageren op, bijvoorbeeld, maisakkers. Met de ingreep wordt mogelijk de functie van de watergang als verbinding tussen burchten en foerageergebied tijdelijk aangetast. Echter is met de ingreep slechts sprake van een tijdelijke verstoring waarbij de bever de mogelijkheid heeft om gebruik te maken van overige watergangen in de omgeving en uit te wijken naar andere landbouwpercelen. Na afronding van de werkzaamheden heeft de watergang dezelfde inrichting, waardoor blijvende negatieve effecten op voorhand zijn uit te sluiten. Echter wordt, met betrekking tot de mogelijke verbindingfunctie van de watergangen, aangeraden om werkzaamheden aan de watergang uit te voeren buiten de kwetsbare periode van bever, zodat de verstoring tot een minimum beperkt blijft en kan worden voldaan aan de zorgplicht (artikel 1.11 (lid 1 & 2) Wnb).

Het is mogelijk dat er oeverholten van bever aanwezig zijn in de watergang, die worden gebruikt als dagrustplaats. Er zijn geen sporen aangetroffen die duiden op frequent gebruik van de watergangen of de aanwezigheid van oeverholten, zoals glijbanen. Dit sluit de aanwezigheid van oeverholten echter niet geheel uit, gelet op het feit dat oeverholten zeer slecht waarneembaar zijn en niet altijd frequent gebruikt worden. Met het herprofilen van de watergangen worden deze mogelijke oeverholten aangetast.

Er is een enkele waarneming bekend van een otter in de omgeving van het plangebied. De waarneming betreft een melding van een verkeersslachtoffer op de N275. De otter kan voorkomen in oeverzones van allerlei soorten stromende wateren, zoals meren, plassen, rivieren, kanalen, beken en moerassen. Van belang is echter, dat hier voldoende dekking en rust is. De Kruisvennen en de Neerpeelbeek vormen in potentie geschikte leefgebieden. Echter is er van deze zeer goed gemonitorde soort geen populatie bekend binnen deze gebieden. Het verkeersslachtoffer betrof zeer waarschijnlijk een zwervend individu, mogelijk een jong dier op zoek naar een nieuw territorium. Een functie van het plangebied als leefgebied voor otter kan om deze reden, en om het feit dat het plangebied niet over het geschikte biotoop beschikt, op voorhand worden uitgesloten.

Tot slot zijn er recente waarnemingen bekend van wild zwijn aan de overzijde van de Noordervaart. Hoewel wilde zwijnen aangewezen leefgebieden hebben (in Limburg natuurgebied Meinweg) komen ze veelvuldig buiten deze gebieden voor. Het plangebied bevat in potentie geschikt leefgebied voor de soort. Voor het wild zwijn geldt formeel een nulstandbeleid buiten de aangewezen natuurgebieden. Voor het plangebied geldt dat er geschikt leefgebied aanwezig is. Wilde zwijnen hebben echter zeer grote leefgebieden. Daarom kan op voorhand gesteld worden dat met de voorgenomen ingreep geen essentieel leefgebied verloren gaat of de soort anderzijds aangetast wordt.

Effectenanalyse

Met de voorgenomen werkzaamheden aan de watergangen zelf (herprofileren watergang en vervangen van duikers), wordt het mogelijk leefgebied van kleine marterachtigen of das niet aangetast. Ook kan een essentiële functie van het plangebied voor otter en wild zwijn op voorhand worden uitgesloten.

Wel kunnen door de mogelijke aanwezigheid van een beverburcht bij de nabijgelegen visvijver, oeverhopen in de watergang aanwezig zijn die worden gebruikt als dagrustplaats. Met het herprofileren van de watergang worden deze oeverhopen mogelijk aangetast. Hierdoor is aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van oeverhopen noodzakelijk.

Ook treden er mogelijk, op zeer kleine schaal, effecten op voor soorten als konijn, haas, egel en ree. Voor deze soorten geldt echter dat zij zijn vrijgesteld van ontheffingsplicht. Het uitvoeren van aanvullend onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk.

3.3.5 Amfibieën en reptielen

Actueel en potentieel voorkomende soorten

Uit bestaande gegevens blijkt het voorkomen conform de Wet natuurbescherming beschermde amfibieënsoorten. Het betreft poelkikker, heikikker (Habitatrichtlijn art. 3.5 Wnb), Alpenwatersalamander en levendbarende hagedis (Andere soorten art. 3.10 Wnb). Van beschermde en reptielen zijn in de omgeving geen waarnemingen bekend.

De Alpenwatersalamander komt voor in de buurt van bos of houtwallen en is met betrekking tot het voorplantingswater niet kieskeurig. Gezien de ligging van de watergang nabij een bosschage in het noorden en een visvijver met bosschage, welke kunnen fungeren als landbiotoop, is het aannemelijk dat de soort ook in de watergang voor komt.

Het ontbreekt aan de aanwezigheid van structuur in de bodem, kruidenrijke vegetatie en geschikte waterlichamen (zoals zwak gebufferde vennen) in (de omgeving van) het plangebied die kunnen fungeren als leefgebied voor poelkikker, heikikker, levendbarende hagedis of overige beschermde amfibieën en beschermde reptielen. Dit biotoop is wel aanwezig aan de overzijde van de Noordervaart, in de Kruisvennen, van waar de waarnemingen afkomstig zijn. De Noordervaart is daarbij een moeilijk te passeren barrière, waardoor aanwezigheid van deze soorten in het plangebied tevens is uit te sluiten.

Effectanalyse

Met de werkzaamheden aan de watergang en in de bufferzone is sprake van aantasting van geschikt voorplantingswater van de Alpenwatersalamander, alsmede het mogelijk verwonden en doden van exemplaren tijdens de uitvoering. (Blijvende) negatieve effecten kunnen voorkomen worden door buiten de kwetsbare periodes van deze soorten te werken en/of te werken conform de gedragscode van waterschappen. Het is daarnaast aannemelijk dat algemeen voorkomende, beschermde amfibieën voorkomen in het plangebied, zoals bastaard kikker, bruine kikker en/of gewone pad. Voor deze soorten geldt echter een vrijstelling van ontheffingsplicht bij bestendig beheer/onderhoud en ruimtelijke ontwikkelingen.

Doordat de werkzaamheden ten behoeve van beheer en onderhoud zijn, zijn er geen belemmeringen vanuit de Wet natuurbescherming met betrekking tot bovengenoemde soorten mits wordt gewerkt conform de gedragscode voor de Unie van Waterschappen. Wanneer dit niet mogelijk is, dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden en mogelijk een ontheffing te worden aangevraagd.

3.3.6 Vissen

Actueel en potentieel voorkomende soorten

Binnen en in de directe omgeving van de voorgenomen ingreep zijn geen bestaande waarnemingen bekend van vissen die beschermd zijn conform de Wet natuurbescherming (Habitatrichtlijn soorten art. 3.5 en Andere soorten art. 3.10 Wnb).

De hoeveelheid slib en watervegetatie in de watergang maakt deze mogelijk geschikt voor grote modderkruiper (figuur 3.3). Van deze soort is echter in de laatste 8 jaar geen waarneming gedaan en het plangebied staat niet in directe verbinding met watergangen waarin waarnemingen bekend zijn van de soort. Echter, de soort is moeilijk waarneembaar wat maakt dat (recente) verspreidingsgegevens vaak ontbreken terwijl de soort wel aanwezig is in een gebied.

Effectanalyse

Het plangebied is geschikt als leefgebied voor de grote modderkruiper, waardoor het mogelijk is dat deze hierin voorkomt. Met de voorgenomen werkzaamheden (verwijderen van slib en herprofilen) wordt dit mogelijke leefgebied aangetast. Van de soort zijn echter geen recente waarnemingen bekend (in de omgeving van) het plangebied. De soort is echter moeilijk waarneembaar waardoor bestaande verspreidingsgegevens mogelijk een onvolledig beeld geven van de daadwerkelijke verspreiding van de soort. Uit voorzorg raden wij aan aanvullend onderzoek uit te voeren middels e-DNA analyse. Tevens kan uit voorzorg worden gewerkt conform de maatregelen die voor grote modderkruiper zijn geformuleerd in de gedragscode voor Unie van Waterschappen.

3.3.7 Ongewervelden

Actueel en potentieel voorkomende soorten

In de directe omgeving van de voorgenomen ingreep zijn waarnemingen bekend van ongewervelden die beschermd zijn conform de Wet natuurbescherming. Het betreft hier het voorkomen van teunisbloempijlstaart (Habitatrichtlijn, art. 3.5, Wnb), gevlekte glanslibel, grote vos, grote weerschijnvlinder, kleine ijsvogelvlinder en spiegeldikkopje (Andere soorten, art. 3.10 Wnb).

Teunisbloempijlstaart komt voor op open plekken in vochtige bossen, bosranden en andere warme plaatsen waar de waardplant (kattenstaart/middelste teunisbloem) staat, zoals uiterwaarden en ruderaal, braakliggende terreinen. De grote weerschijnvlinder vliegt op open plaatsen, bij bospaden, bosranden of daar waar beekjes het bos doorsnijden in (oudere) vochtige loofbossen, wilgenbroekbossen of samenhangende bosjes in beekdalen. De grote vos komt voor in (open) vochtige bossen, bosranden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. De kleine ijsvogelvlinder komt voor in (vochtige) gemengde bossen of loofbossen, zoals elzenbroekbos, met hierin zijn waardplant (wilde/rode kamperfoelie). Spiegeldikkopje leeft in vochtige tot natte, grazige ruigten bij beekbegeleidende broekbossen of hakhoutbosjes en (gedegenereerde) hoogveen-gebieden. De gevlekte glanslibel is een soort van (mesotrofe) moerassen. Voortplantingswateren liggen veelal nabij uitgestrekte open riet- en zeggenruigten en staan doorgaans onder invloed van kwel. De dieren jagen in en langs bos en struweel in de buurt.

Al deze biotopen ontbreken binnen het plangebied en zijn in de omgeving enkel aanwezig binnen het natuurgebied de Grootte Peel en rondom de Kruisvennen, vanwaar de waarnemingen dan ook afkomstig zijn. Beschermden soorten ongewervelden zijn doorgaans (zeer) zeldzame soorten met zeer specifieke habitateisen en een gering verspreidingsgebied. Gelet op de aard en inrichting van het plangebied als voedselrijke watergang ten midden van agrarische akker- en weidelanden is deze ongeschikt als essentieel leefgebied voor beschermde ongewervelden.

Effectanalyse

Het plangebied heeft geen functie als leefgebied voor beschermde ongewervelden. De waarnemingen die van deze soorten zijn gedaan in de omgeving betreffen bijzondere biotopen welke aanwezig zijn in de nabijgelegen Grootte Peel en Kruisvennen, en niet in het plangebied. Leefgebieden van deze soorten liggen buiten de invloedssfeer van de geplande werkzaamheden/ontwikkelingen. Nader onderzoek naar beschermde ongewervelden is niet noodzakelijk.

4 Provinciaal natuurbeleid

4.1 Toetsingskader

Het beleidskader van de overheid dat niet in wetgeving is vastgelegd bestaat uit:

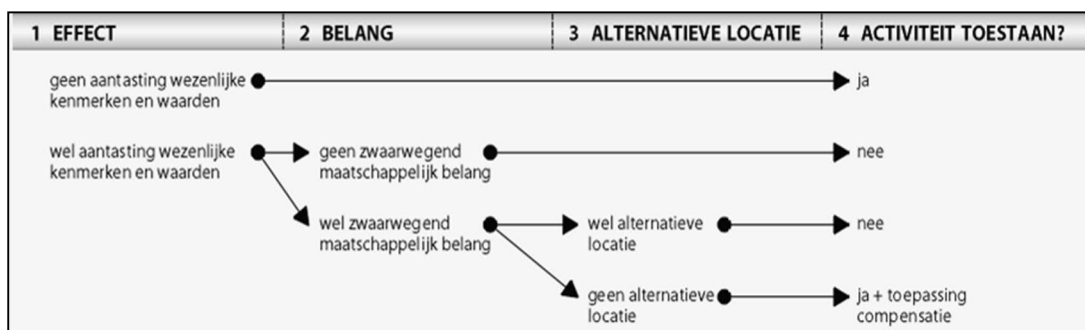
- Provinciaal beleid:
 - Natuurnetwerk Nederland (NNN)
 - Provinciaal omgevingsplan Limburg (POL)

Het Natuurnetwerk Nederland is op provinciaal niveau uitgewerkt tot het provinciale natuurnetwerk met kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden, beheergebieden en robuuste ecologische verbindingzones. De wettelijke bescherming (Wro) van het NNN is geregeld via het bestemmingsplan. Het POL (provinciaal omgevingsplan Limburg) is provinciaal vastgelegd in de Omgevingsverordening Limburg 2014.

In het provinciaal natuurbeleid (POL 2014) zijn twee groene natuurzones te onderscheiden, de Goudgroene en Zilvergroene natuurzones, waarbij de eerste de hoogste bescherming geniet. De Goudgroene natuurzone vormt het Limburgse deel van het Natuurnetwerk Nederland. Binnen de Goudgroene zone streeft de provincie naar behoud en beheer van de reeds aanwezige natuur en de ontwikkeling van nieuwe natuur. Binnen de Zilvergroene natuurzone staat het benutten van kansen voor natuur en landschap centraal. De Zilvergroene natuurzone maakt echter geen onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland, maar ondersteunt wel de functionaliteit en effectiviteit van de Goudgroene natuurzone. De Bronsgroene landschapszone omvat landschappelijk waardevolle beekdalen en bufferzones rond bestaande natuurgebieden. Deze zone bestaat hoofdzakelijk uit landbouwgronden, maar kan ook monumenten, kleinere landschapselementen en waterlopen en dergelijke omvatten. De Bronsgroene landschapszone maakt ook geen deel uit van het Natuurnetwerk Nederland.

De afweging voor ingrepen in het NNN gaat volgens het ‘nee, tenzij’-principe. In figuur 5.1 is dit stapsgewijs weergegeven. Ingrepen met een significant negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven zijn. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een NNN-gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dient te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op het NNN uitkomst bieden om projecten in het NNN te realiseren.

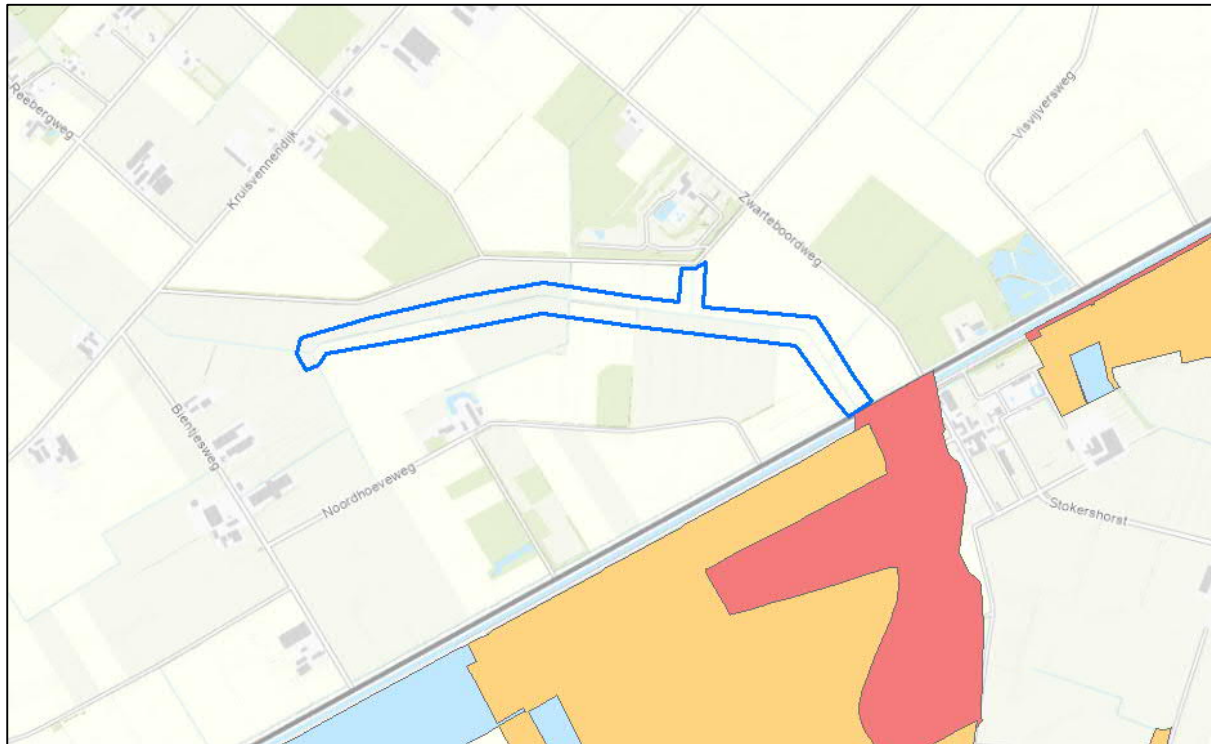
Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van POL-gebieden in de omgeving van het tracé en de noodzaak voor het doorlopen van ‘nee, tenzij, procedure’. In de provincie Limburg zijn effecten op het POL vanuit externe werking niet van toepassing. Een “nee, tenzij-toets” behoeft alleen te worden doorlopen indien er sprake is van een RO-procedure met betrekking tot wijziging van de bestemming van het plangebied.

Figuur 4.1 Het “nee, tenzij”-principe van het compensatiebeginsel

4.2 Inventarisatie

Het plangebied ligt niet de begrenzing van de Goudgroene natuurzone (NNN), Zilvergroene natuurzone of Bronsgroene landschapszone (POL) (figuur 4.2). Gebieden die zijn aangewezen tot deze zones zijn aanwezig aan de overzijde van de Noordervaart en omvatten de Kruisvennen en de Neerpeelbeek.

Figuur 4.2 Ligging van het plangebied (blauw omkaderd) ten opzichte van gebieden aangewezen tot de Goudgele natuurzone (geel) de Zilvergroene natuurzone (blauw) en de Bronsgroene landschapszone (rood).

4.3 Analyse en toetsing van mogelijke effecten

De watergang in het plangebied ligt niet binnen de begrenzing van de Goudgroene natuurzone, Zilvergroene natuurzones of Bronsgroene landschapszone. Met de werkzaamheden aan de watergang is daarom ook geen sprake van aantasting van de aangewezen kernkwaliteiten van deze zones. Het POL kent geen toetsing van effecten door externe werking.

De ingreep betreft werkzaamheden gericht bestendig beheer en onderhoud, waarvoor het niet noodzakelijk is om een RO-procedure met betrekking tot het wijzigen van het bestemmingsplan te doorlopen. Er is derhalve geen noodzaak voor het uitwerken van het 'nee, tenzij' of 'ja, mits-principe'.

4.4 Conclusie

Blijvende, negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN en kernkwaliteiten van het POL zijn op voorhand uitgesloten. Er is geen noodzaak voor het doorlopen van een RO-procedure met betrekking tot het wijzigen van het bestemmingsplan. Hierdoor is een nadere uitwerking van het 'nee, tenzij-principe' niet benodigd. Er zijn geen belemmeringen vanuit provinciaal beleid en het nemen van vervolgstappen is niet noodzakelijk.

5 Conclusies en aanbevelingen

5.1 Natura 2000

Gelet op de afstand tot nabijgelegen Natura 2000-gebieden en de relatief kleinschalige aard van de voorgenomen werkzaamheden, zijn significante directe effecten op voorhand uitgesloten. Effecten van stikstofdepositie dienen nader beschouwd te worden door middel van een stikstofdepositie berekening.

5.2 Soortenbescherming

Vanuit de Wet natuurbescherming onderdeel soortbescherming zijn er mogelijk belemmeringen voor de voorgenomen werkzaamheden. Er zijn soorten aanwezig of te verwachten binnen de invloedssfeer van de voorgenomen maatregelen, die beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming en die mogelijk negatieve effecten ondervinden aan de voorgenomen ingreep. Met de werkzaamheden dient derhalve rekening gehouden te worden met de volgende aandachtspunten:

- De aanwezigheid van **oeverholen** in de watergang kan niet op voorhand worden uitgesloten. Met het herprofilen van de watergang worden deze verblijfplaatsen mogelijk aangetast. In dit geval is er een ontheffing nodig van de verbodsbepalingen van de Wnb. Hierdoor is aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van burchten en oeverholen noodzakelijk.
- Met de werkzaamheden aan de watergangen en in de bufferzone is sprake van aantasting van geschikt voorplantingswater van de **Alpenwatersalamander**, alsmede het mogelijk verwonden en doden van exemplaren tijdens de uitvoering. (Blijvende) negatieve effecten kunnen voorkomen worden door buiten de kwetsbare periodes van deze soorten te werken en/of te werken conform de gedragscode van waterschappen.
- De watergangen in de plangebieden zijn geschikt als leefgebied voor **de grote modderkruiper**, waardoor het mogelijk is dat deze hierin voorkomt. Met de voorgenomen werkzaamheden (verwijderen van slib en herprofilen) wordt dit mogelijke leefgebied aangetast. Wij raden aan aanvullend onderzoek uit te voeren middels e-DNA analyse. Tevens kan uit voorzorg worden gewerkt conform de maatregelen die voor grote modderkruiper zijn geformuleerd in de gedragscode voor Unie van Waterschappen.
- Tijdens de uitvoeringsfase, en met name bij het verwijderen van het bosschage in de bufferzone dient men rekening te houden met de aanwezigheid van **broedvogels**. Alle broedgevallen zijn gedurende deze periode beschermd. Werkzaamheden op deze locatie mogen alleen aanvangen buiten het broedseizoen of na vrijgave door een ter zake deskundige. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot augustus. Echter, afhankelijk van de lokale meteorologische omstandigheden, kan deze periode eerder of later beginnen en eindigen. Van belang is dat broedende vogels niet zodanig opzettelijk verstoord worden dat de gunstige staat van instandhouding van de soort in het geding komt.
- Naast bepalingen voor de bovengenoemde soorten, geldt krachtens artikel 1.11 (lid 1 & 2) van de Wet natuurbescherming, de **algemene zorgplicht** voor alle in het wild levende dieren en planten alsmede voor hun directe leefomgeving. Via deze wet wordt eenieder medeverantwoordelijk gesteld voor de zorg en bescherming van flora en fauna en dient men geen handelingen uit te voeren die opzettelijk soorten kunnen aantasten.

5.3 Provinciaal beleid

Blijvende, negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden op het NNN en/of kernkwaliteiten van het POL zijn op voorhand uitgesloten. Omdat er tevens geen sprake is van een RO-procedure met betrekking tot het wijzigen van het bestemmingsplan, is er geen noodzaak tot een nadere uitwerking van het 'nee, tenzij-principe'. Er zijn geen belemmeringen vanuit provinciaal beleid.